

El Pla 111

Un increment de plantilla temporal adicional (111 professionals) no contemplat en cap acord ni oferta pública fins ara. La qual cosa significa que els professionals penitenciaris tenim raó: manca personal, i les agressions al personal cada cop son més freqüents i greus. La SMPRAV queda en evidència, ja que negava fins fa poc ambdós extrem, que ara fa seus el propi Govern de la Generalitat.

Dit això, el Pla 111 no es cap iniciativa de la SMPRAV, sinó de la pròpia Conselleria, ja que la Consellera Ubasart ho va apuntar amb posteriors reunions amb el Departament de Salut, visites a les unitats de psiquiatria penitenciària com la de Brians 2, i també després que diverses organitzacions pro-presos demanessin un tracte més “humanitari” pels reclusos.

Així, aquest matí 17 d'octubre, s'ha aprovat l'Acord de Govern pel qual es crea el Programa temporal per abordar els incidents vinculats a les conductes suïcides dels interns i les conductes violentes que pateixen els professionals als centres penitenciaris de Catalunya.

Aquest Acord de Govern autoritza la incorporació de 111 efectius durant el període de vigència del Programa, que es configuren en dos equips:

- Equips de suport especialitzats en la prevenció de suïcidis, d'acció transversal, adscrits als centres penitenciaris.
- Intervenció especialitzada als departaments especials de règim tancat i interns de risc extrem de conductes violentes (RECVI) i unitats de supervisió i seguretat interior.

Els efectius adscrits al Programa només prestaran serveis en l'àmbit del Programa de prevenció de suïcidis i del Programa de risc extrem de conductes

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

violentes (RECVI), i s'hi han d'incorporar per un període màxim de tres anys, tenint en compte, en tot cas, el que estableix l'Acord del Govern de 13 de juny de 2017, sobre criteris per a la formalització de nomenaments i contractacions de personal temporal en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic, i la resta de la normativa aplicable en matèria de funció pública.

La vigència del Programa s'inicia l'1 de març de 2024. Es a dir que encara trigarà prop de sis mesos en estar operatiu.

La iniciativa reforça amb demora les plantilles penitenciàries, però presenta seriosos problemes:

S'aborden problemes estructurals amb solucions parcials i conjunturals limitades en el temps.

L'increment de plantilla està limitat als programes esmentats: programa prevenció de suïcidis i el programa de risc extrem de conductes violentes (RECVI).

El Pla 111 té un pressupost de 18 milions d'euros per als tres anys que seran finançats en gran mesura pel Departament de Salut

No està clara la manera d'incorporació dels professionals, i la SMPRAV apunta a convocatòries per ATRI, la qual cosa es demencial-

Per altra banda, els programes tindran unes figures de coordinadors que seran a la SMPRAV es a dir que no estaran integrats de manera ordinària en els equips multidisciplinaris dels centres.

D'aquesta manera, per reforçar actuacions integrals i multidisciplinàries en els Departaments Especials i DERT amb interns de problemàtica RECVI, es contractaran 32 GAMV, 32 GAMP (no entenem aquesta contractació, ja que haurien de ser GSI), 8 CUSI, 1 coordinador de programa RECVI, 8 psicòlegs/es i 9 educadors/es.

Per altra banda. Les conductes suïcides es contractaran 10 psicòlegs/es, 10 educadors/es i 1 coordinador de programes.

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

Des de IAC-CATAC demanem, crear una borsa de treball objectiva per cobrir totes aquests llocs de treball.

També que cap d'aquests llocs quedi amortitzat si els efectius s'incorporen a plantilles estables de les ofertes públiques d'ocupació que s'han de convocar en els propers exercicis.

Que el personal penitenciari tingui prioritat per incorporar-se als esmentat programes i obtenir un d'aquests llocs si es del seu interès.

I en tot cas, dos reflexions finals que des de IAC-CATAC volem compartir amb les plantilles dels serveis penitenciaris.

En primer lloc, cobrir llocs estructurals de plantilla, es a dir de capítol 1 amb programes finançats i/o subvencionats temporalment, es una pèssima idea que debilita el servei públic i l'atenció als usuaris, especialment contemplats a llarg termini.

Segon, el plantejament d'aquests programes generen molta burocràcia interna, que es necessari limitar, ja que amb posterioritat, els programes i el finançament desapareixen, però la burocràcia continua. Cal redissenyar el model per evitar noves càrregues administratives a uns professionals que son d'intervenció directa, i no burocràtics. En aquest sentit, les dues places de coordinadors dels esments programes ens semblen prescindibles i podrien ser reconvertides en dos llocs de psicòlegs als centres.

Us annexem a continuació per completar aquest full informatiu, la nota de premsa del Departament de Justícia i l'Acord de Govern.

IAC-CATAC 17 d'octubre de 2023

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

Comunicat de Premsa de Justícia

Justícia incorpora més d'un centenar de professionals especialitzats per millorar la gestió dels conflictes i evitar els suïcidis a les presons

Dimarts, 17 d'octubre de 2023

Es tracta d'un increment històric de personal, amb la creació d'equips multidisciplinaris que treballaran als 9 centres penitenciaris de Catalunya i un pressupost de 18 milions d'euros per als propers tres anys

Per primera vegada s'incorporaran professionals amb dedicació exclusiva a l'abordatge d'aquestes problemàtiques

El Departament de Justícia, Drets i Memòria incorporarà 111 efectius que permetran millorar la convivència i l'atenció als interns dels centres penitenciaris de Catalunya. L'objecte d'aquest programa, que s'ha presentat aquest dimarts, és la implementació d'un model organitzatiu i d'intervenció per desplegar actuacions concretes en matèria de prevenció de suïcidis i conductes autolesives de les persones internes, i de prevenció, control i gestió de conflictes.

Així ho ha anunciat avui la consellera de Justícia, Drets i Memòria, Gemma Ubasart i González: "aquest programa tindrà un impacte positiu en la qualitat de vida i l'atenció a les persones internes i en les condicionals laborals dels i les treballadores, amb la mirada posada a facilitar els processos de reinserció".

El programa arrencarà el primer trimestre del 2024, amb un pressupost de sis milions d'euros anuals, i se n'avaluarà l'impacte durant el procés i al final. El personal que s'incorporarà serà expert en diferents disciplines i es dedicarà exclusivament al tractament d'ambdues problemàtiques, amb la finalitat de millorar el clima social als centres penitenciaris.

El programa forma part d'un pla d'actuació que permetrà fer un salt qualitatiu en el sistema d'execució penal català. Motivats per l'empitjorament de diversos indicadors en els dos anys post-pandèmia (2021 i 2022), i amb la consciència que calia actuar de manera contundent, s'impulsa aquest programa temporal amb actuacions de caràcter immediat.

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

Alguns d'aquests indicadors són l'augment del nombre conductes autolesives i suïcidis en els interns, el creixement del nombre d'agressions i incidents als centres, i l'augment del nombre de contencions mecàniques.

El nou programa comportarà la creació d'equips especialitzats. Els 111 professionals que s'hi incorporaran són de procedència mixta: de l'àmbit de tractament i règim interior. A més de les dues coordinacions de programa, s'hi incorporaran 18 professionals de la psicologia, 19 educadors socials, 8 caps d'unitat, 32 tècnics especialistes de vigilància i 32 tècnics especialistes de prestacions.

D'acord amb tot això, la finalitat de la iniciativa és posar en marxa dos models de treball focalitzats, en el primer dels casos, en la prevenció, detecció i intervenció en conductes suïcides i, en el segon, en la prevenció i gestió de conflictes. Aquests dos models organitzatius han de permetre assegurar una adequada gestió i control dels incidents, amb garanties per als treballadors i interns. També permetran millorar els programes d'intervenció i el seguiment i atenció a les persones internes. Tal com ha expressat el secretari de Mesures Penals, Rehabilitació i Atenció a la Víctima, Amand Calderó: "no es tracta de posar més vigilants, sinó d'incorporar professionals qualificats a fer una intervenció personalitzada".

Abordatge ambiciós i immediat de dues problemàtiques clau

La proposta del Departament passa per desenvolupar tres grans eixos: la incorporació d'equips professionals especialitzats, el seguiment dels casos crítics i la dedicació en exclusiva dels i les professionals en aquesta tasca. En aquest sentit, el secretari Calderó ha reiterat que "la convivència es genera amb la dinamització de la vida als centres, que passa per programes de tractament personalitzats i per activitats orientades a la millora de les capacitats de les persones". Calderó ha explicat que aquest programa parteix d'una experiència prèvia al centre penitenciari de Quatre Camins, on un equip encapçalat per una psicòloga especialitzada en conductes suïcides i autolítiques va començar a treballar fa uns mesos en aquesta línia. El programa, que s'ha presentat aquest dimarts, incorpora dues línies de treball innovadores, amb equips multidisciplinaris, i té per objectiu aconseguir una millora substancial de la convivència als centres a mig termini.

Per últim, la consellera ha assenyalat que "amb la incorporació d'aquest centenar de professionals, fem un model que pivota al voltant de la reinserció i la rehabilitació, amb ple respecte a la seguretat d'interns i treballadors i a la dignitat

Via Laietana 57 4t 3a
08003 Barcelona
Tel. 933173151
Fax 933173202
sindicat@catac.cat

de totes les persones”. En aquest sentit, ha reiterat que “treballem per un model garantista, basat en els drets humans, que doni fruits en matèria de cohesió social i de seguretat ciutadana”

El Govern aprova un programa per prevenir les conductes suïcides i violentes als centres penitenciaris

- **Per primera vegada s'incorporaran més d'un centenar de professionals amb dedicació exclusiva a l'abordatge d'aquestes problemàtiques**
- **El pressupost és de 18 milions d'euros per als pròxims tres anys**

El Govern ha aprovat aquest dimarts el programa per a l'abordatge de la incidentalitat vinculada a les conductes suïcides de les persones internes i de les conductes violentes patides pels professionals als centres penitenciaris de Catalunya. Aquest programa suposarà la incorporació de 111 professionals especialitzats, entre psicòlegs, educadors i tècnics especialistes que es dedicaran exclusivament al tractament d'ambdues problemàtiques.

El nou programa comportarà la creació de dos equips especialitzats, un destinat a donar suport a la prevenció de suïcidis i un segon que es dedicarà a la intervenció per prevenir conductes violentes. L'inici està previst pel primer trimestre de l'any vinent, amb una avaluació dels resultats al cap de tres anys. El pressupost és de 18 milions d'euros per als propers tres anys.

La pandèmia ha tingut importants conseqüències en la vida i la salut de la societat en general però en el cas de les persones internes l'impacte s'ha accentuat. L'activitat als centres penitenciaris, per exemple, encara no s'ha recuperat als nivells pre-pandèmia. D'altra banda, els problemes de salut mental i addiccions i situacions familiars complexes afecten l'estabilitat dels interns i internes. Aproximadament el 60% dels interns de les presons de Catalunya tenen algun problema de salut mental i addiccions, i la presència de problemes de salut mental i addiccions en les persones empresonades és set vegades més alta que en la població general. Per aquest motiu, la incorporació de personal especialitzat és una oportunitat per fer un millor abordatge.